

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Legendae et Genealogia- Cod. Lichtenthal 6

Hedwig <Schlesien, Herzogin>

Lichtenthal?, [2. Hälfte des 14. Jh. und 1. Hälfte des 15. Jh.]

Vita minor

[urn:nbn:de:bsz:31-33951](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-33951)

Primi filius kasimiri du-
as lexko fuit dux sandomie
et sandomire atq; con-
uentus huius uxore filiam
rozlai duas ruzie. **S**ecundus
filius duas kasimiri lemo-
nix. fuit dux auarie ip-
sensus coniugē salomeā filia
duas pomeranie. de qua huius
tres filios duas auarie.
lestrone. premlone. ka-
simiri. Et duas filias do-
mina phenemā regis
vngarie coniugē ednam ca-
stanaam i trebniceij mo-
nasterio abbatissam. prima
filia duas boleslai agnes
nupsit vltimo comiti de
wintenberg. **S**equitur lege-

**da minor de vita beate
hedwigis quida duasse de**

Hic lucas i fons
luminis pat' de
celis deus. obte-
nuit vicijs
mūdi illustravit nouo
quoda splendorē glie sue.
dū dieb; istis nouissis be-
atam hedwigim vtilib;

et miracloꝝ pdignis radi-
antem. fecit quasi stella
matutina i medio nebu-
le appate. **Q**ue duas me-
tame filia. matre huius de
marchionū orientaliū
psapia gnosam. nobili-
tate vtili magnificen-
am nataliū transcendebat
Gratia namq; sibi opi-
tulante diuina. q; alia
iuuetute vixit honestis-
sime. dans operam dili-
gentē. ad cōfouendam
cordis i corpis puritate
Etatis enī sue anno du-
odecimo. p coniugale vi-
citiū nobili vno herma-
co cognomento ai barba-
dua polome i slexie alli-
gata. leges atq; iura sol-
litate custodiebat mati-
monij. n' tamē studij i
amore deseruit. et inedi-
ta quod statim ut se sen-
sit accepisse. mariti deu-
tabat. et sororū. usq; post
puerperū. i tpe purifica-
tōis. cōpletū. **A**lys quoz

temporibus sex aut octo quibus
do ebdomadibus abstinebit
a carnis illecebris. quibus
manto quo ad thalamum
iugetur. Quadringentesimo
aduentus domini. quatuor tem-
poribus et dominicos dies. vige-
lias ac festa sanctorum. atque
ferias sextas venabatur
et honorabat. Spectavit pu-
dicitiae cultum. sic ut carnis
tunc prauitiam et volup-
tate penitus deuitaret.
Tandem mantum suum auxili-
ante deo salutari id dixit
filio. ut vna secum in ma-
ni episcopi perpetua voueret
continentiam. et hanc animis
sere triginta postmodum
vuentes pariter seruauit.
Ne vero aliam similitudine
opinionis caligine ob-
scuretur ipsius continentiae
pudicitudo. illis omnibus
annis quibus quod ad hoc
separata permansit. ipse non
loquebatur manto. nisi pro
vitali et necessaria causa. et
hic in ecclesia vel in alio pub-

77
loco. honestis pluribus
personis presentibus. Hec enim
decumbente volebat visi-
tate. nec etiam ad gratulam
decumbentis accedere. abs-
que comitibus decenti. Ad
amorem quoque castitatis
sua ipsa fuit amator. quia
cum potat verbo et exemplo
atque beneficiis iuitabat.
Vincam enim qua habebat
supra filiam. cum multis
virginibus et feminis in monas-
tios clausit reclusos. ad
carnis et spiritus mundiciam.
pro christi phemine et seruanda.
Et quia teste scriptura
quanto castior fuit homo
tanto humilior esse debet.
cum virtuti et praecipue castita-
tis decori et custos sit via hu-
militas. Hec dei familia hu-
miliabat se omnibus. Ves-
tes quoque scarleticas et lei-
cos pannos alia quoque
ornamenta superflua. quibus
superuacue decorari solent
femine. in uero et hominibus

placere volentes. non de-
ferebat eam tpe iuue-
tutis. licet alias tunc
satis honesto. sibiq; p-
ullo statu competenti
vteretur amictu. Proxi-
mum vero puenies ad
etatem. griseū portauit
simpliciter indumentū.
pariū pendens omnes
ornatū scilicet. & ertioris
hominis cultū. ut in inte-
riori homine solo de pla-
cere. humilisq; xp̄i in
ip̄ius humilitate. posse
per humilitate aliqua
ut vestigia imitari. Pe-
des quapropter sepius ab-
luit egenos. tergens &
de osculans eos. Et non
solū pedibus. & manibus
pauperes. sed etiam locis
in quibus siue ip̄i siue al-
ij religiosi stant aut
sedent. oscula i gere-
bat. Et ut liberius in hu-
militate posset dno fa-
mulari. delicta militu-
dine s̄ ministrantiū. se a-

quid trebmense monas-
terium cū pauca familia
recollegit. ubiq; faciens
niasione. humilitatis am-
mirandū exant studium.
In quo etiam studio. pfe-
cit imitanti. ut illa que
quodammodo videbant
abhominabilia. & ideo dif-
ficialia ad agendū. ip̄a in-
feruido & humili sp̄i facile
accitaret. Frequenter em̄
accedebat ad aquā in qua
solores pedes mundificave-
rant. & lauabat oculos su-
os. quōdoq; etiam totū ca-
put & collū abluibat scilicet.
Sordibus & gregatis ad-
mensā v̄ alio tpe & gregis
amabat in choro stillos &
sedes in choro omnes. Sin-
gulosq; passus in gradu
vergente ad dormitorium
et scabellōs corā lectis de-
positos. manūgia & vir-
gas discipline. & res alias
quibus illos publicis v-
tebant solores. de oscula-
batur flexis genibus venient.

Et ubi maiores videbit
 sordes egregias in pa-
 nis quibus extulerunt do-
 mine in monasterio man-
 foras omnia oscula in pime-
 bat. ex humilitate magna
 in eam compactione indignam
 se reputans peccatricem
 dum quadam vice
 per chorum transiens. in ar-
 tuitu deosculata fuisset.
 sedilia. et reueta ad altare
 se in oratione strauisset. voc
 de cruce in tonuit dicens
 Tua iam est oratio exau-
 dita. Tibi uolebat acci-
 pere. antequam flexis ge-
 nibus ab eis pauperibus
 ministrasset. **P**ertra nec
 potu sumebat. pulsam
 de ipius poculo ille bi-
 bisset. qui me pauperes
 coram ea discumbentes.
 magis erat deformis.
Sepe ab illis quibus lau-
 tam ministrabat almoi-
 am. per interuicias pro a-
 more dei fragmento cui
 clam accipiebat elemo-

sinā. De miruays amen-
 sa sororu ul' monachos
 pro pauperibus egregias
 dum aliquit latent accipe
 potuit. pro deliciolis hoc
 tibi fetulis refuauit. id
 escam esse reputans an-
 geloru. de quo in aduca-
 uerant domino fruentes

De paciencia eius
Pacencie disciplina
 ue humilitatis oratione
 tam perfecte didicerat. qd
 in turbulentis euentibus
 cordis tranquillitate no
 deseruit. n' ab ore ipsius
 responsio mollis a verbu
 dulce recessit ut probari
 sufficit ex duobus que ho-
 mines no inimicos paci-
 encia. maxime exueuerunt
 turbare mors videlicet ami-
 coru et ydicio reru. **M**arti-
 namq; sui obitu. et morte
 filij sui a tartaris occisi.
 dum multi quasi inconsola-
 biliter deplorarent. inter-
 lugentes virili animo et
 sicis manes oculis et sola-

batur illos. a quibus ipsa
pocus debuisset accepisse &
solatio ia vltima in tam vehe
menti tristitia. p amissione
canonij. **H**ec aut agebat spi
ritu dñi & fortata. ad relinque
ndū exemplū fortitudinis tūc
pntibus et futuris. **V**nus
quoque deseruicallibus suis.
plures cuphas argenteas
quibus ipsa pman facie
bat hospitiū. pdidit **C**ui
tūmodo dixit. in spiritu
leuitatis. **V**ade que si for
te i uenire valeas uasa p
negligentiam factam
p dita **Q**uando sibi occur
rebant aut uocabant ei
aliqua tristitia. nō minū
mā resonabat nec pme
bat querimoniam sed di
cebat. **V**olūtas dñi com
pleatur in nobis. **D**anti e
tiam offensione molesta
na fuit. nec in uecturis
illū uerbis grauabat. sed
dixit pacifice. **Q**uare hoc
fecisti? **D**eus tibi indulge
at. **S**ic mens eius hū co

scia. corde trāto conaba
tur continue. p aencia
& fūare **de austeritate uite**

Sciens quoque famu
la dei quod illi la
pides uini i edificio cele
stis iherusalem colloca
di. expatri debent in hoc
mūdo tūtionibus & pcellu
tis i quod pmitas tribu
laciones oportet transire
ad illam supna gloria.
totam se aquis passio
ni exposuit. compulso su
um absque compassione
multis uigis castigatio
ni flagellis attriuit. **M**a
ceriuit em se ieiunijs &
abstinentijs cotidie a
deo magis qd' multi
mirabantur. quomodo fe
mina tam debilis & deli
cata. potat huiusmodi c
ciamina sustine. **A**bsti
nuit namque pluribus
annis a cibis carnalibus
nec pisabuis n' lacticiis
is utebatur nisi diebus
dñis. aut i festiuitatib'

magnis pane & aqua
comedebat sepiissime. pre
cipue feria sexta & in scōe
vigilijs. Alijs quoq; tem
poribus pane grolla. et
arido extenta fuit puluie
to. De vino quid dicatur
nō inuenio. cum aqua de
cocta frequentē vtens. cer
uisiam bibet vix infelix
Subtus ad carnē duqm
ferebat aliuū. et lumbos
zona depilis equorū etor
ta strungebat intantum
ut extali tortura. exulcea
retur caro ipsius. Vna tñ
modo tunica. et pallio
simplici tecta sine pellib;
et pellias. nudis semper
pedib; incedebat hyeme
& estate. Et quia sibi ulla
tenus condescendit. qñ
i frigore & in algotibus
minis. talit̄ seminuda p
cederet ad ecclesiam. sepe
tota gelida videbat. & de
lassus pedū ac manū
eius. tñans satlicitia p
rupeunt. Sed quia celest̄

79
tem flammā interius p
desideriū attingit. frigus il
lud exterius tollare sa
tis facile sibi fuit. ut pa
tet ex eo. quod quada vice
hyemali tpe dū in nuda
hūmo mutatis more so
lito plantis stans diu
us. diuinis intenderet.
laudib; familia ipsam ex
pectans multū in frigida
ta. sibi de necessitate cogē
batur edicere. quod frigus
non posset amplius sul
tinere. Cedens ergo ad p
tem pedissequa ad locū
in quo steterat ipsa stare
pcepit. Quod dū fecisset.
mirabilem cito sensit calo
rem. ut feruor estuans i
spiritu domine. uirtute
mirifica. efficaciaz. hiet
in carne aualle. Non in
mollionib; culcitrīs aut
puluinarib; sed in sacco
de paleis. ut sup lignas
tabulas. post longas o
rationū vigilijs. quies
cebat admodū. n̄ forte

filio sup stramina posito
aliquando compulsum de
bile. quietis gratia rele
uaret. Atrocibus discipli
nis carnes corporis sui la
cerant noctibus singulis.
nec extenta plagis quibus
se affligebat manibus pro
prios quin etiam sepe
usque ad effusionem sang
uinis ac quibusdam sibi
familiaribus dormibus.
se faceret vltim. Toti tantis
gemitibus sua con
tuderat genua ut quidam
globi pugnis equales.
de eorundem genuum carni
bus exurgentes. ipsis ge
mitibus adherent. **de deuoti**

Afflictione assidue
Dua mortificationum
carnis discatione tamen
preuia. quanto iungula
bat attentius. tanto ma
gis iungere spiritus i perfec
tu gratie succrescebat. de
uotionis quoque ac diu
ni amoris incendium in ea
sumebat humiliter in

crementum. ferebat namque
sepius tam ardenti deside
rio sursum. i agebat in deum.
ut effecta insensibilis. quod
omnia ipsam erant non ad
uocet. dicitur supra dulce
dine in quantum deus tri
buit degustata. tandem
ad exteriorem sensuum usum
revertit. Et quia suauita
tem illam dulcem super mel
i fenum cordis palato de
gustare exueuat. non die
bus neque noctibus a collo
quio diuini i oratione
cessabat. ut vel iam abla
ta sibi adeo valeret deuo
tionis dulcore diuinus p
frui. vel noui saporis dul
cedine meretur in bndic
tionibus diuini pueniri. Ne
aut familiaritatis sue
arrogantiam. illi cum deo com
mune. i deuotionis quibus
excitatum. posset ab assisten
tibus. aut populi. a' aliq
lit impediri ab omnibus
loca quietat solitaria i
vel orans i etiam. sibi panno

tum se ab umbraculis ab
intuentium oculis. quantum
potuit occultavit. quous
per gemitus et suspiria vi
divini amoris extorta.
secreti eius sepius prode
tur. Lacrimarum namque pro
fluvius ipsius profundebat
maxille. et facies eius ex
castigationibus multis a
temerata macie et obducta
pallore. quasi in vultum
quandocumque mutabatur au
gelicum. dum ei dilectus inter
ne consolationis gratia dulci
ter amidebat. Quotiescumque
mane venisset ad ecclesiam.
ab inde tamen alijs recede
tibus non recessit nisi post
meridie. dum circa horas
vesperarum. summe volebat
corpore alimentum. Sicut ut
quidam delectantur in epulis
et querunt saporibus in varijs
corpulentibus cibis et poculis.
sic ipsa. et multo amplius
delectabatur in psalmis et
psalmis. atque spiritualibus
canticis. et gemitibus

80
et prostracione totius corpo
ris dum supplex dominum ex
orabat. Et hoc papue sibi
magnas reputavit delicia
as. quando hunc et audire
poterat plures missas. pro
quod tunc in altari oculis
fidei cerneret. et delectabiliter
paperet faucibus mentis. illud
magnificum et delicatissimum
femulum. immaculatum videlicet
agnum. in cruce pro omnibus
immolatum. Quam amorem
venabatur et remunerabat
placiteros. honorabatque
plurimum omnium clericum. Cul
tum quoque divinum decora
bat. promovitque multis et
nobilibus ornamentis.
De operibus pietatis.
Quem ad modum men
tis devotione se tendebat
in deum. ita benefica pietate
indignabat se ad proximis
liberaliter indigentibus ele
mosinas tribuendo. quia
et collegijs et religiosis per
sonis. intra vel extra mo
nasteria commorantibus.

viduis et pupillis. in fir-
mis et debilibus. leprosis
et reclusis in vinculis et
in carceribus. pugnanti-
bus quoque et nutrientibus
pueros feminis indigen-
tibus. subuentionis be-
neficia impendebat. Et vni-
uersaliter nemine ad se. p-
auxilio veniente. in con-
solati abire permisit. Vnde
quocumque puerum. ipsam
veluti matrem suam. pau-
peres sequebantur. Infimos
et vinculos aut perso-
naliter aut plures nun-
tios. eis mittendo neces-
saria visitavit. eos qui
qui ducebantur ad mortem
sepius evitavit. Captivos
quoque et detentos pro quibus-
cumque causis. aut ex a-
lieno opprobrio et veritas
a iudicibus. tam prece
qua pueris liberauit. In
tantum intuitu pietatis
dispensavit de bonis suis
non solum tribuendo pau-
peribus. sed etiam sibi cen-

sum debentibus relax-
ando ut de magnis red-
ditibus quos habebat.
vix ei plus ac familie
sue necessitantibus pars
modica remaneret. Et
dum sibi sua deficient ita-
que non posset opus
misericordie adimplere.
maritum suum ut pro ea
satisfaceret. et releuaret in-
digencias pauperum indu-
cebat. Communi ea temp-
oribus. ad minus dilectum
relaxant mendicia quibus
sibi proposita femina melio-
ra. cum meliori paulo tunc
mittentur. ipsa namque absti-
nens ab epulis. in cari-
tate laudis reficiebat ali-
mentis viscera egenorum.
Sed quia ipse multum
dum ante mensam suam
locare non erat expedies
speciale habebat coquina.
de qua ministrabantur cibum
a illis pauperibus qui eius
curiam sequebantur. et
quibus ipsa solebat in lo-

